

Gemma Ruiz, relatora 2013

Aquest 2013 l'encarregada de fer el Relat de la Festa Major ha estat la periodista cultural Gemma Ruiz. La sabadellenca és la cinquena dona de la història del relat que ens portarà la seva particular crònica a través de la retransmissió de la festa. Així, si habitualment veiem la periodista a les estrenes de teatre i entrevistant personatges del món de la cultura a la Televisió de Catalunya, ara la trobem per la Festa Major de Granollers: "Ja havia viscut la

[1]

La relatora amb els caps de colla de Blancs i Blaus. Foto: T.Torrillas

Avalada per un gran currículum professional, la Gemma encara el relat com un gran repte. "Els antics relators m'han impressionat, són escriptors de renom, però jo vull donar al relat una mirada periodística. Vull fer cròniques de la cultura popular, sense deixar de banda el teatre o la música", explica la relatora. Amb aquest projecte, la Gemma pretén observar com els granollerins transformen una de les celebracions més comuns a diferents indrets del país, en tot un esdeveniment col·lectiu: "Es tracta de veure i escoltar, per tal de fer retrats dels espais i dels comportaments, i observar els lideratges i els grups, cosa que em sembla molt interessant".

Enguany, com a novetat, tothom qui ho vulgui ha interactuat amb la relatora a través de les xarxes socials.

El Relat de la Festa Major 2013

Relat 1.

El meu repte

És un quart i mig de sis en punt quan aterro a Granollers i em trobo que no hi ha cap rastre de vida als carrers, ni de vida blanca ni de vida blava, senyors, ja em perdonaran, però me les prometia molt felices d'arribar i moldre a la ciutat amb la Festa Major més extraordinària

del país. Deu ser que les tempestes es gesten amb la calma i per això em rep un clima àrid, semidesèrtic, i que, per acabar-ho d'adobar tira a xafogós, si em refio de la temperatura de sensació que se m'enganxa als braços. Però jo res, no em deixo acoquinar i camino amb pas decidit cap a la Porxada, a punt per posar-li el peu al coll a aquest repte que no té ni color, ni colla, ni mesos de preparació, ni l'expectació de tota una plaça. És un repte tirant a modest i fins i tot íntim això de descriure en quatre cròniques aquest petit gran miracle de la sociologia humana que és la Festa Major de Granollers. I aquest serà el meu repte.

Un mocador, dos, tres... ja no és de color sípia, aquesta ciutat, i comença a tenir vida, mira, si més enllà fins i tot ja m'apareix una samarreta! Però tots, tots, blaus, ben blaus. No ho desempaten ni els dos guàrdia urbans que comparen les propietats del seu model de gorra, que també són blaves. I quan ja començo a inquietar-me per aquesta blau elèctrica descompensació, un far il·lumina les meves elucubracions: la Fonda Europa. Em trobo el seu mític nom escrit en una perfecta equanimitat de blanc i de blau, vet-ho aquí. Així que la flaire del cap i pota de Josep Pla em porta la primera lliçó: aquí no val a avançar-se, si t'han dit que aquesta ciutat és de dos colors, és que ho és, paciència. De dos colors i amb el poder a l'altra banda del balcó de l'ajuntament, em revela el senyor alcalde, que després d'ensenyar-me tot cofat el Miró que hi ha al seu despatx, es treu un mapa de la butxaca i m'explica la història de la Porxada. Que es veu que vostès, senyors granollerins, van viure una època daurada al segle XVI, i llavors ja tenien la paella pel mànec els mateixos de sempre, els comerciants, els botiguers, vaja, que més amos que ningú van expropiar dos mil cinc-cents metres quadrats del bell mig de la ciutat per alçar-hi una 'haima', diu l'alcalde, per simplement, fer visible el seu poder, que no estava en aquest balcó, m'insisteix, que el tenia el poble, els comerciants. I jo penso que ara, per quartos, res d'època daurada, però que el poder, als granollerins, sempre els ha recat regalar-lo als de dalt i s'ho han fet venir bé per girar el mitjó. Mirin sinó la Festa Major, cent per cent del poble i per al poble, que diuen, un prodigi d'implicació ciutadana i d'autogestió que no s'entén si no és que hi poses uns grams de màgia... o de malícia... Perquè, perdonin, però em sembla que ja els he començat a veure el llautó, senyors granollerins, que em sembla que ja he trobat el què, d'aquesta seva exemplar Festa Major, que em fa l'efecte que va com una seda perquè tothom l'ha convertida en la seva excusa perfecta, una qüestió d'estat, d'estat propi, si m'haig de refiar dels adhesius que exhibeixen tant Blancs com Blaus. Veient com es preparen les Guapes Blanques, els Blautònics, les Dames de foc o els Blauceltes per a la cercavila, de sobte, me n'adono: els joves esperen el final d'agost de Granollers com els cavalls frisen perquè s'obri la tanca i puguin campar desbocats i sense lligar, i la gent gran l'espera per provar si se n'empelten una mica, de la pell d'adolescent, i poden tornar a tastar el bon gust del disfressar-se, del ballar i del cantar sense manies. Si tothom hi juga, ningú no estripa les cartes, així de simple i així de complex és motivar pràcticament una ciutat sencera. Jo que vinc de l'altre Vallès, els certifico que aconseguir que la festa de la teva ciutat no sigui un pont més al calendari és com la fórmula de la Coca-Cola: secreta i inimitable, i senyors granollerins, vostès l'han trobada, l'enhorabona, em trec el barret. I també me'l trec per la fraternitat amb què totes dues marees de colors intenten ofegar el contrari. Al repte, per exemple, jo els he vist a tots dos com dos anuncis, dos productes, dos eslògans de mèrits i de virtuts i cap desqualificació, cap traveta ni punyalada, una gran golejada de *fair play*. I ja sé, ja m'ho han dit, que quan sona la Guimbada i s'estreny ben fort el nus del mocador de cada colla comença una lluita a vida o mort, a blanc o blau, sí, però quan vida o mort és saber qui fa gaudir més els propis veïns, qui dóna el millor espectacle i qui s'organitza millor, escoltin, senyors meus, aquí no hi ha mort que valgui, hi ha molta vida, i llarga. Llarga vida a la Festa Major de Granollers! I fins aquí la seva relatora, que per avui tanca la llibreta però hi tornarà divendres: el repte és retratar-los

ben retratats.

Relat 2.

Crònica d'un emblanquiment en tres actes

Acte I: El perquè d'una samarreta.

Si avui és divendres de Festa Major és que em toca ser blanca. Tot un dia amb la colla de la Ruth, blanca activa, i el David, excap de colla, que em faran de guies fins al migdia. Tenen plans, per a mi, molts, però jo els aturo abans no comenci el bombardeig. Tinc una observació, una petició: com voleu que sigui blanca si no em procureu cap samarreta? Es queden parats, però veig com se'ls il·lumina la cara i no triguen a plantar-me a la botiga de la Festa Major, com la del Barça, però més endreçada, menys barroera, millor. Surto al carrer ben emblaquinada i així, de tu a tu, em sento més autoritzada per preguntar-los d'on surt la fal·lera per no treure's l'equipament oficial de colla en deu dies. I la resposta, aquesta sí que és bona, és perquè sense samarreta es veurien disfressats! M'expliquen que si van amb la roba de feina, de camí a casa, corren i van pels carrers més buits perquè ningú no els vegi que no van de blancs, i obro uns ulls com unes taronges quan, encara van més enllà i em confessen que els han arribat a preguntar si es trobaven bé, si els passava alguna cosa, perquè un dia els van veure que no duïen l'uniforme blanc nuclear! I com que em llegeixen l'astorament a la cara, la Ruth m'ho fa més entenedor: si no vas amb la samarreta és que no vas vestit com el teu equip, és que no jugues, que ets visitant, i aquí volem jugar, és un tema de compromís, i ha de ser integral. I l'entusiasme amb què m'alliçonen fa que comenci a entendre-ho: la taca d'oli d'aquest moviment és tan poderosa que quan t'enganxa, ja has llepat. Em vaig envalentint i abordo un tema que potser cou: com és paeix això de tenir menys seguidors que els Blaus? I a mitja pregunta entra el Jaume, el president de Blancs, que esborra qualsevol complex: mira, noia, quan no pots jugar amb la quantitat, només hi ha una alternativa: enginy, enginy i enginy! Com la història de la humanitat. Oi que quan la gent està confortable no es belluga? Doncs nosaltres ens hem de bellugar i ser més inventius, i amunt i fora! I em diu el David que tenen el relleu assegurat, que cada cop hi ha més colles blanques, més activitat, més idees, més ebullició, que dels quinze als divuit anys els perden, però que els recuperen quan ja poden agafar responsabilitat, i és llavors quan els joves Blancs entren amb una força huracanada a l'organització de la Festa Major. "I després diuen que el jovent és apàtic?", es queixa la Ruth, i un be negre! I té raó, tot el jovent que jo veig em deixa petrificada, podrien canviar el món. Penso que partits polítics i altres institucions caducades haurien de venir i fer algun *stage* d'aquests que els agraden tant, però això sí, ben preparats per veure el que no saben que existeix: que els mèrits per pujar es demostren amb l'excel·lència, fent, i no aparentant, manipulant i conspirant.

Cooperació, energia i molts vincles, m'apunto a la llibreta com a possible recepta de l'èxit blanc, malgrat ser pocs. I amb la paraula 'vincles' sorgeix sola la pregunta: és també una gran fàbrica de parelles, aquesta colla? Es miren, riuen i em donen tota la raó. Aquí es fan i es desfan i es tornen a fer parelles a dojo, i els dies de Festa Major observo que és el moment àlgid. I amb el *fairplay* que tenen els blancs, no els costa gens admetre que les parelles no només són monocolors, ep, que les mixtes també són molt felices, tot i que potser aquests dies no es puguin dir res més que bon dia, per allò de no donar peixet al rival ni que hi comparteixis llit i dutxa.

I de la teoria, passem a la pràctica, i em porten primer a la Tronada del Migdia, que enmig de tanta festa a mi només em fa pensar en Síria o en el bombardeig de la Porxada del 38. Sí, ja

em perdonaran el mal astruc, però notar la vibració de la pólvora a les cames i a l'estómac em fa pensar en els que no tenen la sort de celebrar la vida. Sort que marxem i em porten a un activitat que fa molt més bona flaire i em duu molts més bons records. A l'Arrossada popular comparteixo només uns segons el sol de justícia que estoicament han aguantat els sacrificats cuiners i tinc l'honor de fer el que a casa només podia executar la meua àvia: tirar l'arròs. I aboco el meu sac a la immensa paella que bull de sofregit i de gambes mentre fujo per no cremar-me i penso que aquest dia de blanca farà de molt bon pair.

Acte II: L'estirada de corda, el Barça-Madrid de la Festa Major.

Entro a la gran fortificació blanca, la seva zona de corda. M'hi acompanya el Carles, blanc veterà i orgullósíssim de tenir a casa un tros de l'autèntica corda, la primera!, exclama. Em guardo la ironia i no faig el símil amb el repartiment del mur de Berlín, que no em trobés impertinent, però m'alleuja veure que ell també treu ferro quan em confessa que si no ets d'aquí, és possible que no li acabis de trobar el què, a l'estirada de corda, que passa tant de pressa que molts no-granollerins han tingut una sonada decepció quan els diuen que ja està. Però jo ho intentaré, avui sóc blanca i com una blanca voldria viure el gran *hit* d'aquesta colla. Em tapo els orígens no-granollerins sota el dorsal taronja que porten els membres de l'organització i em noto que ja començo a patir per les mans dels que hauran d'estirar. És el nostre Barça-Madrid, resumeix el Carles. Si les altres proves es van perdent, fa mal, és clar, però si guanyem l'estirada, tot ja és una altra cosa, em diu. Doncs som-hi. I abans de tot, unes paraules pels autèntics guanyadors de la competició: els espectadors, perquè la prova de resistència que se'ls proposa és antològica. Drets, *anxovats*, s'hauran estat tres quarts d'hora esperant abans no estiri la canalla, i en acabat, més minuts i minuts de suspens pendants del sí definitiu dels àrbitres, té molt de mèrit, massa. I mentre no arriba el senyal de les autoritats, jo no perdo passada dels primers estiradors, hi sóc a un pam. Tots són mereixedors d'elogis i comentaris, sí, però perdonin si només els parlaré del gegant blanc, del Pedro. Per raons òbvies, els ulls se me n'hi en van. Uns braços cosits de tatuatges, una panxa prominent, un cap rodó i ben fet i una mirada que canvia en un clic. L'he vist fumar, distret, relaxat, afable, i un segon després, l'he vist concentrar-se com si fos un jugador d'escacs, com si entrés en òrbita i abandonés la Terra. La mutació del Pedro em fascina i penso que, si avui fos blava, ara mateix em taparia els ulls, per no patir més, perquè ja es veu que no hi ha res a fer, amb una força de la natura com ell a primera fila d'estirada. I així és. La primera dura catorze segons, la segona, dotze, i el KO total es veu a la cara dels uns i dels altres. Els Blaus no s'expliquen el fenomen i els Blancs esclaten d'eufòria i s'abraonen a amanyagar el seu heroi. No sé què espereu per fer samarretes amb el seu rostre, el seu nom o els seus *tatoos*, o el que vulgueu, però amics Blancs, el seu poder us reclama un reconeixement massiu.

Acte III: El correaigua, quan tota una plaça dialoga amb els ruixats.

Rebo la invitació sense fer un bot, me n'adono després que he actuat amb la correcció dels principiants, només pronuncio un discret 'Ah, d'acord' per comprometre'm a l'hora i al lloc precis amb el Jordi perquè m'ajudi a pujar a una de les grues. I ja saps què significa, això, relatora?, m'increpen atònits i amb els ulls roents tots els granollerins que se n'assabenten. És el privilegi més desitjat, l'impagable, l'insubornable, el que només tasten els escollits! Ho saps, eh, això, ho saps? I s'acosta el moment. El foc escura les últimes bengales a la Poxada i tothom sap que arriba l'hora de l'altre amo i senyor de la plaça: l'aigua. Però l'amo no l'és, no, l'aigua. L'amo són els Peres, els Mois, els Cèsars i els Davids que li subministren la vida a través de la mànega. Ells sí que tenen la paella pel mànec, i no és només tècnica.

Em deixo embriagar per l'èpica del moment i ja començo a veure-ho molt més que un ruixar a tort i a dret. Des de dalt, en un extrem de la Porxada, el Pere em marca les normes: mai ruixis a dins de la Porxada i reparteix bé el doll, m'assenyala els límits del nostre marge de maniobra i, sense demanar-li, m'explica el truc d'aquesta orgia de cossos que només volen aigua, aigua, aigua. I és que és l'art de saber-los donar el que et reclamen, em diu convençut de tenir el manà entre les mans. He d'estar atenta, observar les cares plenes de set, les mans que sol·liciten i les veus que provoquen, i calibrat tot el mar de reclams, dirigir el raig amb ciència i equanimitat, que ningú no es quedi sense aigua, m'insisteix el Pere. Espero l'últim torn, m'estimo més veure com ho fan les mans expertes abans de llançar-m'hi, i quantinc el poder en forma d'aspersor ben agafat, m'afanyo tant com puc a copsar el ritme de la plaça, a conèixer-los, a donar-los el que volen, a dialogar amb el mar assedegat de festa en què es converteix Granollers durant mitja hora, que vol aigua però que sense la música no voldria prendre-se'n ni un got. El jazz que surt de l'escenari és de Big Band de primera, i fa voleiar la partitura del mestre Ventura amb un so de Nova Orleans hipnotitzador. Aquest és l'altre secret d'una fita blanca que tothom ja té per seva, com si hagués perdut el color. I no, senyors, a cadascú el que és seu: avui, que sóc blanca, em toca reclamar per a ells el mèrit de saber repartir a pressió més felicitat i bogeria que ningú.

Relat 3.

Glossari blau

El dia que m'haig de llevar blava se'm presenta plàcid i a poques revolucions. El primer que em proposen de veure és la cara de plaer dels nadons a qui fan massatges a la sala Tarafa i penso que si com diuen els Blaus, cada any els neix una bèstia, aquestes bestioletes comencen la seva vida blava tan ben acotxats i estimulats que seran dels que mosseguen fort. I què més, va, què més farem? I per resposta, només noms de licors: un vermut al migdia i un whisky a la tarda. Així que la cosa va de seduir embriagant, eh? Doncs ho tastarem. També veig ràpid que la cosa no anirà d'excessos, que el destacament de Blaus que s'ha llevat expressament per transformar-me en un dels seus va per feina, té moltes coses al pap i va al gra. L'Àlex –cap de colla–, l'Esteve, la Cèlia i la Lourdes ja em donen la samarreta només trobar-nos a l'Europa i m'adverteixen que tenen lèxic propi. I entre el seu glossari i el que jo els hi regalo, així *surfejo* el meu dia al mar blau.

Cercavila de trastos: Volies viure la festa des de dins? Doncs ara toca transportar plafons de la sala Tarafa a la Porxada. I anem fent el que ells diuen “la cercavila de trastos”, un títol festiu per a un treball de logística que ja m'imagino que és dels més suaus que hauran de fer aquests dies.

Vermut de pit i cuixa: Sense voler-ho, aquests blaus han trobat el meu ‘obre't sèsam’, perquè és sentir la paraula vermut i em passa el cansament de cop. Mentre endrapo una arbequina darrera l'altra i faig un glop de vermut negre ben assegurada a la Porxada, penso que seré una trànsfuga molt feliç. De fet, l'única de tota aquesta Festa Major, no? Perquè ningú no canvia de color en plena festa, oi? De saber-ne algun cas, si us plau, feu-m'ho saber. Però tornem al vermut; no només té xips i olives, té Les Filomenes a dalt de l'escenari: quatre mosses amb contrabaix, pandereta, claqué i acordió que canten per espantar els treballs d'amor perduts. Les presenten com a grup de *pornofolk*, però no serà tant, amb prou feines un folk de pit i cuixa, aclareixen elles. Però arriben els Gegants, ocupen la Porxada i en aquesta col·lisió de moments de glòria em sembla que n'hi ha unes que tindran les de perdre. I sí, Les Filomenes deixen anar els instruments i tots girem el cap per veure com dansen el

Cosme, la Damiana, l'Esteve i la Plàcida.

Reciclatge d'ex caps de colla: I no sé com hi arribem, però la conversa amb el destacament blau ens aboca a les set diferències amb els Blancs. La primera és una medalla que es pengen ells, clar, perquè m'informen que són uns autèntics especialistes en el reciclatge d'ex caps de colla, que són molt de saber reaprofitar el personal perquè no els fugi *pitant* i cremat com m'asseguren que passa entre els Blancs, on hi ha caps de colla que a finals d'agost compren el bitllet d'avió amb la destinació més llunyana del mapa.

Superàvit de calaix: I ja que anem així de forts, els pregunto "com es viu això de ser una colla que tothom diu que lligueu els gossos amb llonganisses? Què en feu de tants diners?". L'Àlex respon clar i català: per l'únic que ens serveix fer més calaix que els Blancs és per encarar la Festa Major sabent que perdrem molts diners. I aquesta és la gràcia blava, que ells sí que en poden perdre, de calers, perquè en tenen, i poden anar molt més tranquils. No cobreixen mai els *bolos* amb el que recullen a les barres perquè sempre els surt el saldo negatiu, m'explica, però tenen la sort de poder-ho compensar amb la venda de marxandatge. Quin salvavides, això de tenir un color amb tant de ganxo...

Blavollers: Tenen més diners i més gent, quin és el poder del seu color? L'Esteve viatja als orígens, al dia mateix del part d'aquest monstre de dos caps que és la Festa Major granollerina. Pensa que la idea va sorgir a les 'cases barates', m'explica, s'havien de repartir els dos colors de la bandera de Granollers i el blanc se'l van acabar quedant els grups del centre de la ciutat, associada a la gent comerciant, benestant, per això la diguem-ne 'massa treballadora' va simpatitzar des d'aleshores ja més amb el blau. La compro bastant, la teoria, i em vénen al cap les granotes de manyà i de mecànic, però aviat veig bates de metge i de mestre i ja em falla més, la llegenda. Però ara estan *barrejadíssims*, em diu l'Esteve tot cofoi, que hi ha de tot a tot arreu i que sort, perquè aquesta és la clau de la sana i espectacular evolució que ha fet la festa.

Integradors amb risc : Nosaltres som els que més integrem, em confirmen, que sense els Blaus no s'haurien trobat col·lectius tan diversos en una mateixa banda. I si presumeixen d'integradors amb tanta contundència, també ho fan amb sinceritat, i l'Esteve m'admet que obrir la porta a tothom també és un problema, no et pensis, que ens ve cada *freak*! Però el seu sí a tot grup i iniciativa és la seva marca, l'oli de l'engranatge blau, un tarannà transversal que ha superat la piràmide organitzativa que diuen que sí que tenen ben marcada els Blancs. Els celebren una pràctica tan assembleària i inclusiva però també els demanen si el sí a tot els portarà a la mort per èxit. I també m'ho admeten: sí, no podem acollir colles i colles fins l'infinit, hauríem de començar a decreixre, sinó, això no serà sostenible. Però encara no els han saltat les alarmes, em tranquil·litzen, perquè ja tenen estudiat que de cada deu colles noves només se'n manté una, per tant, la selecció natural els va a favor i el relleu segueix un curs prou ecològic i raonable com per, de moment, no quedar ofegats de Blaus.

Blaustorming i el 5 de 5: Em diuen que ja arriben a la trentena, els grups Blaus, i m'agafa mal de cap només d'imaginar-me un *brainstorming* per decidir el repte o repartir els espais de la ciutat per fer-hi els espectacles. Aquest *blaustorming*, com em diuen ells, jo me l'afiguro inacabable, esgotador, caòtic, inaudible i no m'ho desmenteixen, però a força de reunions, diu l'Àlex, i encara més reunions, ens en sortim. Programar vuitanta-sis saraus en una setmana és de rècord, i sent tanta gent, encara més, però el deixar fer, el delegar és la nostra recepta, la prova i error, el risc de dir que sí a actes que després han estat un absolut desastre, però

d'això n'aprenem tots, la junta i els que ho proposen, i aquesta és la nostra filosofia, saltar a la piscina encara que algun dia no hi hagi aigua. I de vegades s'han fet molt de mal...

Descobreixo que ser flexibles ho porten a l'ADN i que només són rígids en una fórmula: el 5 de 5. Física quàntica? No, tan simple com fer cinc àpats al dia i garantir-se cinc hores de son per sobreviure la Festa Major.

Espontanis en la nit: La llibertat blava no és perfecte, la junta la pateix. M'expliquen que sempre hi ha algun grup que es treu de la màniga un acte que no estava ni previst ni pactat, sorgeix amb molta traïdoria i nocturnitat, tard a la matinada, i pels Blaus sense càrrec, pels de base, és l'autèntica festa del dia, la millor, un moment per trobar-se tota la *blavada* lluny de la riuades de gent que col·lapsen els actes del centre. Però per la junta ja és un altre cantar, i no ho celebra tant quan han de córrer esperitats a portar un equip de so cap aquí o unes tanques cap allà. Ara, després de córrer, jo me'ls imagino mirant-s'ho i picant-se el pit en senyal de 'sentimiento' i orgull blau. Així diuen que va anar l'arrossada nocturna de divendres a la matinada darrera del Parquet, on tothom va ballar amb l'estómac content els dictàmens del DJ fins que es va fer de dia.

McHagum de 12 anys: Són insaciabls, aquests Blaus. Em conviden a un tast de whisky a mitja tarda, em veuen com em prenc un te i encara riuen ara. Detecto que és el lector del repte el que organitza la taverna efímera que munten a la plaça dels Porcs, el sento com demana més mans per alinear les taules del tast i descobreixo dues samarretes blanques traginant taulons i cavallets, queda dit. Trobo estrany no veure el whisky per enlloc, però amb els McHagum darrera de l'organització sé que no he de patir, llàstima que no pugui amb el whisky... I pel que he anat veient, que si un tast de peix blau, que si tapes, que si barres, pot ser que els Blaus sigueu molt, però molt, de mam i teca, Esteve? Sí, totalment, jo no ho hauria definit de millor manera, em diu rient, i tenim el Sant Blau i tot, que saps què duu? Un porró! I al Sant Blau també l'acompanya una comitiva de religiosos de pega amb molta conya que es veu que les autoritats religioses van trobar d'escàndol i per això ara no poden anunciar-ho al programa oficial, que treuen el sant al carrer. I aquí sí que m'acabo el whisky tot d'un glop, d'atònita que em deixen: què és aquesta censura, que no vivíem en un Estat laic?

Rajoles narcotitzants: Em poso els guants lleugerament decebuda de descobrir que les rajoles que hem de passar són unes simples i vulgars totxanes i per postres, els mateixos blaus ja m'adverteixen que l'activitat que em dispo a viure des de dins és com a mínim estranya. Sort que em toca el bon amic Ferran a un costat i un simpatiquíssim desconegut que també és novell com jo a l'altra banda. I respiro, entre aquest sandvitx, perquè potser serà més fàcil fer un bon paper, que d'això es tracta. Comença el show de la passada de rajoles i requereix concentració, encara que no ho sembli, perquè poca broma, que el ritme és frenètic, diria que narcotitzant i tot, amb la hipnosi necessària perquè no tinguis temps de pensar quin coi de sentit té traslladar a mà aquests totxos. I entre l'escalf de tantes mans que es coordinen i que treballen a l'uníson per a un mateix objectiu, el pensament vola cap a l'onze de setembre, cap a la cadena humana que s'està preparant i cap a les mans que cada dia més catalans s'estrenyen per reclamar un país lliure i independent.

Foc 2.0: He fet tard, aquest any la normativa europea ha apagat la cremada blava que tant s'esperava cada dos anys i jo em quedo sense veure un dels grans *hits* d'aquesta colla. Però un pic t'han donat el poder de cremar l'ajuntament, ni Europa ni el Papa de Roma et poden

impedir de continuar-ho fent, van pensar els Blaus. I se les empesquen amb les armes dels nous temps 2.0, que tot ho *virtualitzen*, per fer revivre el foc. Aplaudim el *mapping* que encén l'ajuntament de flames fredes i de color, però se'ns fa massa curt. Sort que la nit blava sí que és incombustible: tenen preparats mil litres de festa per poder aguantar fins que el cos ens digui prou.

Relat 4.

La pasta d'una festa major

He esmorzat amb blancs, he fet el vermut amb blaus, he ruixat al correaigua blanc i he passat rajoles des de la banda blava, ja n'hi ha prou. Hi ha bicefàlies insostenibles, si no és que tens la pell molt gruixuda o bé et dediques a la política, i no és el cas. L'últim dia de Festa Major em vesteixo de persona normal, ja m'entenen, i entro al Palau d'Esports amb l'objectiu de descobrir, finalment, com es pasta una festa major. A veure si de l'art de fer rajoles en puc treure alguna conclusió de com es cuina un sarau d'aquesta magnitud. I abans no entrin els reis de la tarda, els rajolers, em miro bé aquest estadi que em diuen que els granollerins només omplen com un ou per veure una competició que no té ni lliga, ni Champions, ni messis ni contractes esgarrifosament i estratosfèricament milionaris: la rajolada. I això que tenen el seu equip d'handbol a la Divisió d'Honor...Que en són de curiosos, aquests altres vallesans. De sobte m'adono que veig mans per tot arreu: als logos de l'Handbol Granollers a la graderia, al pòster de benvinguda que presideix l'estadi, a la pista mentre pasten... O són molt sapastres amb els peus o tenen algun do ocult a les mans, els de Granollers, que tot el més crucial s'ho juguin refiant-se d'elles: l'estirada de corda, la passada de rajoles, tot va de mans, en aquesta ciutat. I a les mans dels rajolers estem, també aquesta tarda, encara que trobo que no se'ls fa el cas que es mereixen. D'acord que la primera imatge del fang apilat a la pista no és gens atractiva, gens, dues enormes tifarades de cavall no ho han estat mai, que jo sàpiga. Però el mèrit d'aquests artesans el sé reconèixer d'immediat, i m'obliga a fer fugir l'escatològica estampa del meu cap al galop. I allò que els deia del cas, els tenen desaprovats, aquests altruistes rajolers. Agafin el Pep Callau, que és un tot terreny admirable, posin-lo a un pam de cada competidor i facin-lo descriure cada moviment, cada sospir, cada ordre i cada estratègia com si fos una final de Champions. Ja veurien quin silenci que es faria a l'estadi mentre de la gran tifarada en fan sortir miraculosament rajoles. A mi em va faltar això, sentir-los més a prop, acompanyar-los en aquest esforç d'artesanía que tan meritòriament ens acosta a la nostra tradició.

Fet el suggeriment, ara tanquin els ulls. Sí? Ho han fet? Perquè som al cine. Ara els haig d'explicar una pel·lícula, la que diuen que tants i tants granollerins matarien per veure. El títol: 'La deliberació del jurat'. Sí, senyors, jo hi vaig ser, i això és el que va passar.

Em fan entrar a la Masia Tres Torres ràpid i per una porta del darrera, i em petrifica el xoc sonor que experimento: tota la cridòria de la rajolada que encara em ressonava dins del cap s'esfuma i, de cop i volta, tot és silenci. En estat de màxima alerta em trobo en una sala de reunions, impersonal, freda, que té bastant de subseu de la CIA en algun país sud-americà, si seguim la broma de la pel·lícula. Imaginin-s'ho: una taula quadrada al mig, mobles d'oficina delimitant el perímetre d'acció i un color gris de gos com fuig que ho impregna tot. Ni rastre de la Festa Major, ni blanc, ni blau, ni mocadors, ni confeti, res, tot és seriós, funcional, asexual i extirpat de sentiments. Tot? Bé, tot no. Descobreixo un alè de vida, una mica d'ànima en una fotografia ampliada de la Porxada un dia de mercat als anys seixanta. I em tranquil·litza, no es pensin, comprovar que encara sóc a Granollers encara que sembli que hagi entrat en una altra dimensió.

Comparteixo pica-pica a peu dret amb el jurat, a qui no pregunto ni el nom per no incomodar, perquè me'ls trobo com uns adolescents a punt de fer la Selectivitat, fets un flam. Són la mar de normals, penso. L'anonimat i misteri sacrosant a què se'ls sotmet em sembla que no els fa gens de justícia, jo mateixa me'ls imaginava més alts i cepats i amb unes cares furioses assedegades de lluita de les que fan tremolar. I els que mig tremolen són ells.

És el moment de seure, cadascú tindrà un boli Bic vermell, un full en blanc de paper reciclat i una ampolleta d'aigua. Estan cara a cara, es miren i ningú no diu ni piu. Torno a quedar impressionada. Aquí no s'hi discutirà ni el salari mínim interprofessional, ni la llei de consultes, ni la clonació de cèl·lules mare, senyors meus, aquí s'hi deliberarà un joc, una festa, i el rigor i la seriositat que respiro em sembla increïble, com si m'estiguessin prenent el pèl, com si esperessin que un d'ells pronunciï la paraula clau que doni l'ordre d'esclatar a riure, de treure el cava i de fer entrar els *mariatxis*. Però no passa pas, el compromís no és de cartró pedra, es creuen aquest paper com si fossin els portadors del foc dels déus, els ho ben juro. Una prova: l'única que podrà continuar picant durant tota la deliberació seré jo. Ells, cap dels nou, no tocarà cap més croqueta.

I comencen les exposicions. Per torn estrictament minutat de paraula van explicant, amb la veu encara tímida, les impressions d'aquesta festa. I no hi han vist cap color clar, a la ciutat. Aquest any els costa, com si els traguessin un queixal, dir si Granollers ha estat blanca o blava. Ho temen tots des de bon començament, que aquesta nit serà molt més que complicada. Jo els escolto atenta i m'impressionen novament. Volen saber en què coincideixen tots, en les seves observacions de la festa? Doncs en voler-ne més. Volen més participació, més inventiva, més creativitat, més novetats, més activitats, més implicació, més, més, més. Em meravella que tinguin la seva Festa Major per tan important com per aplicar-li un grau d'exigència tan elevat, em fa enveja i m'entristeix que no passi això mateix al món real, que no hi hagi taules de ciutadans a cada carrer fent llistes quilomètriques amb el que ha fallat i li ha faltat a cada legislatura, exigint més i més i més als que tenen la responsabilitat, i no només la simple xamba de manar-nos.

Però estem encallats. De tant com han agradat totes dues colles, de tants mèrits repartits com els hi veuen, la cosa no avança. Els uns l'han clavada amb això, sí, però és que els altres han fet diana amb allò altre. I no sortim d'aquí, no hi ha nassos de desbancar cap de les dues colles. I comencen a estar tocats, ho veig. No els satisfarà cap dels dos resultats possibles i es van posant nerviosos, masteguen la frustració de no haver trobat una raó de pes que decanti la balança.

Els tècnics que ens acompanyen i que supervisen la deliberació des d'un segon pla, a la desesperada, s'aixequen i els planten les safates de tapetes al mig de la taula, una maniobra per veure si el jurat s'anima, s'eixoriveix i es desencalla. Però és inútil, ja els he avançat que l'única que gosa tornar a picar sóc jo, la relatora que mira, escolta i apunta i no obre boca durant dues hores, cosa que em costa un esforç titànic, creguin-me. Està prohibit declarar un empat, nois, espavilin-se perquè farem salat. Però ja hi tornem a ser: a cada medalla per uns, una medalla per als altres, no hi ha argumentació que no s'acabi amb una d'homònima per a l'altra colla. Els colors del jurat estan equànimement repartits, meitat filoblaus, meitat filoblancs, i al final, la militància s'imposa. No ho diuen obertament, però jo els llegeixo el pensament, i m'atreveixo a resumir-lo així: si totes dues colles ho han fet tan igual de bé, perdre per perdre, que perdin els altres. I arriba el moment que els números han de rescatar les paraules, que decideixin els punts de les proves. No els agrada, a cap, els raca no haver

pogut decidir el millor, els és de molt mal empassar però no tenen escapatòria. I per un punt de més, ja saben que van sortir els blaus guanyadors. I no hi ha celebració ni aplaudiments, ni alegria, semblen que s'aixequin d'un funeral, tots nou jurats, fins i tot encaixen les mans com si es donessin el condol.

I amb una cara de pomes agres que espanta, es redacta el veredict. I és tant tard, ha costat tant arribar fins aquí que, literalment, tots corren cap a l'ajuntament a gambades, i a mi em toca també seguir-los esbufegant i contagiada d'aquest mal cos que els ha quedat.

Sort que des d'un extrem discret del balcó puc veure que la Porxada és una festa i que el resultat no l'aigualeix. I sort que els dos caps de colla tenen un carisma que ja el voldrien molts líders, quan surten al balcó i els planten un *micro* al davant. Esportivament feliciten el contrincant, merescudament agraeixen l'esforç a les seves tropes i sensualment s'intercanvien mocadors i samarretes i es fan un petó als llavis. Una nova generació de líders és aquí per quedar-se, anoto, i feia molt de temps que no veia una capacitat com la seva per moure tant esforç de franc.

Faig una ultima ullada a la Porxada abans de marxar. Serà l'última imatge que m'emporti d'aquesta Festa Major, l'última que anotaré a la llibreta de relatora que m'ha acompanyat en aquesta maratón bicolor tan estranya i inexplicable. I l'última imatge, senyors meus, tornen a ser unes mans. Què dic unes, centenars. Són els centenars de mans que s'alcen, saluden i voleien en senyal de més festa. Són les mans blanques i blaves dels que escriuen reptes, munten barres i desmunten envelats, les mans d'una generació de jovent que reclama ser i fer. Ai del dia que les pleguin, les mans, que ja podreu plegar la paradeta, Granollers. Per mi, aquesta ciutat no és ni blanca ni blava. Aquesta ciutat que teniu i que diuen que ja passa a dir-se Granolleig l'endemà mateix del diumenge de Festa Major si és una cosa és JOVE. Teniu un tresor que fixarien a cop de talonari ciutats, equips de futbol i partits polítics, amics meus. No feu el disbarat de deixar-vos-els perdre, no els hi feu guiar tant el poder, cuideu-los, escolteu-vos-els, confieu-hi, perquè tenir un jovent d'aquesta pasta no és pagat amb diners.

P.S: Tanco la llibreta, Granollers. No hagués dit mai que una Festa Major m'hauria fet pensar ni escriure tant. Gràcies per deixar-me ser blanca i blava a l'hora i gràcies per tot l'afecte que m'heu regalat. No sóc de festa majors, jo, no ho he estat mai, però em temo que l'any que ve no me'n podré estar de venir i comprovar com està la força blanca i com està la força blava. Una abraçada.

// S'ha separat la Galeria d'imatges corresponent al uploader d'imatges propi del content type, // dels "nodes reference" als continguts de "Galeria d'imatges" pre-existents. ?> // Uploader d'imatges ?>

Galeria d'imatges

La Gemma a la tradicional Arrossada Popular. Foto: T.Torrillas

endif; ?> // "Nodes reference" a les Galeries d'imatges ?>

Documents adjunts

- [Relat 1 \(Gemma Ruiz, 2013\)](#) [3]
- [Relat 2 \(Gemma Ruiz, 2013\)](#) [4]
- [Relat 3 \(Gemma Ruiz, 2013\)](#) [5]
- [Relat 4 \(Gemma Ruiz, 2013\)](#) [6]

comunicacio@ajuntament.granollers.cat

URL d'origen:<https://www.granollers.cat/festamajor/gemma-ruiz-relatora-festa>

Enllaços

- [1] https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2013/08/0076.jpg
- [2] https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2013/08/3766.jpg
- [3] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2014/06/relat_1_maquetat.pdf
- [4] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2014/06/relat_2_maquetat.pdf
- [5] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2014/06/relat_3_maquetat.pdf
- [6] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2014/06/relat_4_maquetat.pdf